

středomořská bríza. Zastihnout bezvětrí je téměř nemožné. I proto se počasí ve vyšších partiích pohoří střídá velmi rychle. Chvilí slunečno a je vidět až k moři, ve vteřině mlha, ledový víchr a není vidět ani na krok. Chata stojí na plošině Balkonia, a pokud je zrovna jasno, nabízí se úžasný pohled na litochorské pobřeží. Za zvláště jasných dní lze vidět i čtyřicet kilometrů vzdálené pláže na Chalkidiki. Vysoko nad sebou pak máte šanci spatřit to, co vás teprve čeká – olympské vrcholky.

Přes Skalu na Mytikas

Od horské chaty A přichází závěrečná etapa výstupu. Cesta teď stoupá opravdu příkře a za chvíli je chata hluboko dole, zdá se jako domeček z lega. Vyšší stromy mizí, střídají je klečovitě porosty jedle kefalonské, a i ty už jen v osamělých keřících, jak přibývají výškové metry. Stezka teď vede horskými loukami s četnou alpskou květenou. Mnohé z těchto rostlin lze najít právě a jen tady. Začínají kvést v polovině máje, ale v této době bývají vrcholové pasáže ještě uzavřené kvůli nebezpečným zledovatělým plochám. A to až do června. Sedm měsíců v roce je vrchol Olympu pokryt sněhem, většinou od listopadu až do května. Na některých místech dosahuje sněh až dvou metrů. I kvůli počasí jsou nejvhodnějšími měsíci pro zdolání Olympu červenec a srpen.

Asi po patnácti minutách narazíte na „křižovatku“ – napravo se můžete dát k další horské chatě – C (Christos Kakalos), nalevo vás vede cesta výš a výš. Zkrátka mizí poslední rostliny. Kameny, jenom kameny. Nesmí vás zmát další dvě odbočky. V táhnoucí se strmé pustině jsou tu a tam vidět průrvy naplněné ještě zhnědlým sněhem a ledem. Když na chvíli vítr odváne mraky a rozestoupí se mlha, pod vámi je hluboké údolí a z druhé strany jen pár metrů napravo propast. Dvě či dvě a půl hodiny chůze a první z vrcholů Olympu je dobyt. Kamenitý výčnělek

Skala, nadmořská výška 2866 metrů nad mořem. Pravděpodobně tu člověk nebude sám a o zážitek se podělí s dalšími turisty. Výhled na ostatní ze špiček hory – Skolio (2911 m) a nejvyšší Mytikas (2917). Olymp má vrcholů celkem sedm.

Zatímco dosud byl výstup namáhavý jen na chůzi a na dech, zdolat Mytikas znamená zapojit i ruce. Ze Skaly je to už jen kousek. Dvacet minut. Ale ten poslední úsek je nejnáročnější. Ze Skaly se musí slézt a projít Kakia Skala. Je třeba se přidržovat balvanů. Pokud je vlhko, a to je tady nahoře dost často, budou klouzat ruce. Pak ale přijde posledních pár metrů a stojíte na místě, kam měli tisíce let přistup jen olympští bohové. Z Mytikasu lze přehlédnout Egejské moře, střední Makedonii, severní stranu Olympu Kazanii. Samozřejmě, pokud má člověk štěstí na počasí.

Skrze husté lesy a skalnaté hřebeny pohoří je možné podnikat mnohem více tras. Většina stezek vede v horních partiích. Olymp je tak různorodý, že na své si přijdou jak rekreační turisté, tak zkušení horolezci. Rokle Enipeas rozděluje pohoří na horní (severní) a nižší dolní (jižní) Olymp. Horní Olymp je méně zarostlý, více skalnatý a na severní straně jsou velké výškové rozdíly. Nižší Olymp je zelenější a méně kamenitý. Nejvyšší vrcholy (Mytikas, Skolio, Stefani a Agios Antonios) leží v severozápadní části Olympu.

Hlavní olympské stezky jsou udržované a většina je značena, i když kvalita se dost liší. Posledních 300 – 400 metrů všech tras, které vedou k obtížnějším výstupům na vrcholky Mytikas a Stefani, je značeno lépe viditelnou červenou barvou. Výstup lze začít také ze západní části pohoří (Agios Dimitrios) nebo jihozápadní (Ellassona). Právě Litochoro je ale nejobvyklejší – snad také proto, že výstup z východní strany skýtá ty nejkrásnější scenérie. ●

Jan Dražan

jan.drazan@economia.cz

Horské chaty na Olympu

Chata A (Refuge A – Spilios Agapitos) provozuje už od roku 1944 Kostas Zolotas a je otevřena od května do konce října. Je zde celkem 80 míst, takže pokud se člověk netrefí do jednoho se srazů řeckých horalů, má šanci. Pro rezervaci se volá na tel. +30-352-81800.

Chata C (Refuge C – Christos Kakalos) – bývá obvykle zavřená. Pokud tu někdo chce přenocovat, je možné se domluvit přes personál chaty A.

Chata B (Refuge – Giosos Apostolidis) – je otevřená v letních

měsících, mimo sezónu lze přespát v malé místnosti v předu chaty. Obě chaty se nalézají na místě Oropedio Mouson.

Kempování je v zásadě dovoleno, ale musíte pamatovat, že jste v národním parku, kde se nesmí skoro nic.

Od výšky 2000 m n. m. nejsou přírodní prameny a porézní povrch nezachytává ani dešťovou vodu či tající sněh. V létě tak lze vodu doplnit jen na horských chatách a z několika nádrží na dešťovou vodu (třeba lokalita Stefani Gourna ve výšce 2540 m n. m.).

Zajímavost

Olymp je v soustavě okolních pohoří a krajiny a vlastně na celé řecké pevnině tektonickým unikátem. Krásně vrásčité vápencové věže, stěny a sedla nad hranicí lesa patří ke stejnému geotektonickému pásu jako Gamília ve vzdáleném pohoří Píndhos. Není tu žádná spojitost s krystalickou břídicí, která tvoří zbytek Thessalie

a Magnisie, jejichž je Olymp součástí. Z hlediska geologie je vysvětlení jednoduché: Pohoří bylo kdysi mnohem vyšší, jeho vrchol sestával z břídicových vrstev. Ty se postupně zdvihaly a během milionů let se posouvaly pryč. Na povrch se tak mohlo dostat vápencové podloží, které je v hluboko v zemské kůře společné s Píndhosem.

Snímek: Jan Dražan

Z historie

Ve starořecké mytologii na vrcholu sídlil bůh počasí, podle mnohem rozšířenějšího, mladšího podání tu vládl Zeus se všemi ostatními olympskými bohy. Božská hora (sídlo bohů, Diův chrám) byla poprvé dobyta až v uplynulém století. I když pokusy tu byly již dříve. V roce 1669 se to nepodařilo sultánovi Mehmetovi IV. Oficiální zásluhy přisuzují prvenství ře-

kovi Christosu Kakalosovi v roce 1913. První, kdo se na obávaném Olympu odvážil přenocovat, nebyl nikdo jiný než americký dobrodruh a spisovatel Richard Haliburton o třináct let později v roce 1926. První výstup v zimě následoval až šest let poté a o první přenocování na zasněženém vrcholku se postarali Řekové teprve v zimě 1953.